

Dosarul nr. 2ra-1364/22
2-21088789-01-2ra-26092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. S. Vasilache)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Pruteanu. I. Țurcan, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

07 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Evghenii Condrea,
reprezentat de avocatul Igor Coban,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Evghenii Condrea
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu
executorul judecătoresc Dorin Jidovanu cu privire la constatarea încălcării
termenului rezonabil la executarea hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului
material și moral, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La 11 iunie 2021, Evghenii Condrea, a depus cerere de chemare în judecată,
contrasemnată de avocatul Igor Coban, împotriva Ministerului Justiției al Republicii
Moldova, solicitând constatarea încălcării termenului rezonabil la executarea
hotărârii judecătorești nr.2-1291/15 din 21 ianuarie 2016, încasarea sumei de
23009,98 de euro și de 6564,64 de lei, cu titlu de prejudiciu material, a sumei de
90000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, în procedura executorului
judecătoresc Dorin Jidovanu se află la executare silită titlu executoriu nr.2-
1291/2015 din 21 ianuarie 2016, emis de Judecătoria Hîncești, cu privire la încasarea
de la debitorul Mihail Asaftei a sumei de 36909 de euro și 10530 de lei, fiind
intentată procedura de executare prin încheierea nr.069-301/16 din 02 martie 2016 a
executorului judecătoresc Dorin Jidovanu, fiind aplicate măsuri de asigurare a
executării și s-a acordat debitorului un termen de 15 zile pentru executare benevolă.

Conform informației Oficiului Teritorial Cadastral nr.01-11/483 din 30 martie
2016, în proprietatea debitorului Mihail Asaftei au fost identificate bunuri imobile,
inclusiv: încăperea cu număr cadastral xxxxx cu suprafața de 7,96 mp; încăperea cu
număr cadastral xxxxx cu suprafața de 3,14 mp; încăperea cu număr cadastral xxxxx
cu suprafața de 4,66 mp; încăperea cu număr cadastral xxxxx cu suprafața de 3,14
mp; încăperea cu număr cadastral xxxxx cu suprafața de 4,66 mp; încăperea cu
număr cadastral xxxxx cu suprafața de 3,79 mp; încăperea cu număr cadastral xxxxx
cu suprafața de 5,63 mp; încăperea cu număr cadastral xxxxx cu suprafața de 35,67

mp; încăperea cu număr cadastral xxxxx cu suprafața de 35 mp; încăperea cu număr cadastral xxxxx cu suprafața de 35,31 mp, în privința cărora a fost înregistrată interdicția de înstrăinare.

În vederea executării titlului executoriu, executorul judecătoresc Dorin Jidovanu a demarat procedura de urmărire a bunurilor ce aparțin cu drept de proprietate debitorului Mihail Asaftei, fiind întocmit procesul-verbal de sechestrul din 21 noiembrie 2019, prin care s-a aplicat sechestrul pe cota-parte a debitorului Mihail Asaftei din bunurile viitoare, ce aparțin cu drept de proprietate comună în devălmășie debitorului Mihail Asaftei și soției acestuia Natalia Asaftei, amplasate în mun. xxxxx, str-la xxxxx, nr. xxxxx. În data de 21 noiembrie 2019 executorul judecătoresc, prin intermediul creditorului, a expediat spre executare în adresa Agenției Servicii Publice, Departamentul cadastru, copia certificată a procesului-verbal de sechestrul nr.069-226R/19 din 21 noiembrie 2019 pentru înscrierea în Registrul bunurilor imobile a sechestrului aplicat. Prin scrisoarea Agenției Servicii Publice, Departamentul cadastru nr. 11-34/25905 din 25 noiembrie 2019, executorul judecătoresc a fost informat despre faptul executării la data de 25 noiembrie 2019 a procesului-verbal de sechestrul, fiind aplicate sechestre pe bunurile imobile ce aparțin cu drept de proprietate debitorului. Despre aplicarea sechestrului, debitorul Mihail Asaftei a fost informat la adresa de domiciliu și prin intermediul Primăriei municipiului Hîncești la data de 27 noiembrie 2019, precum și la sediul biroului executorului judecătoresc Dorin Jidovanu la data de 27 februarie 2020.

Reclamantul a precizat că, prin dispoziția Camerei Teritoriale a executorilor judecătorești Centru din 10 august 2020 s-a dispus efectuarea unei singure urmăriri a bunurilor viitoare menționate, anume de către executorul judecătoresc Dorin Jidovanu. În acest sens, consultând Registrul bunurilor imobile la 26 februarie 2021 pentru pregătirea unei explicații instanței de judecată la cererea debitorului Mihail Asaftei de contestare a procesului-verbal de sechestrul din 21 noiembrie 2019, executorul judecătoresc Dorin Jidovanu a constatat că, sechestrele aplicate pe încăperile indicate anterior, au fost radiate din Registrul bunurilor imobile, iar dreptul temei, s-a menționat încheierea executorului judecătoresc Igor Doroftei, nr.R064-312/318/2020 din 11 mai 2020.

Prin interpelarea nr.069-146r/21 din 05 martie 2021 adresată Agenției Servicii Publice, Departamentul cadastru, de către executorul judecătoresc a solicitat un răspuns detaliat cu explicațiile de rigoare, prin care să fie informat executorul judecătoresc Dorin Jidovanu referitor la admiterea radierii/anulării de pe bunurile imobile a interdicțiilor aplicate, în special, a sechestrului aplicat prin procesul-verbal de sechestrul nr.069-226R/19 din 21 noiembrie 2019, în condițiile în care în acest sens nu există nicio dispoziție de anulare. Prin răspunsul nr. 11-34/6831/2021 din 23 martie 2021, Agenția Servicii Publice, Departamentul cadastru, a informat executorul judecătoresc Dorin Jidovanu, printre altele că „...dreptul de proprietate înscris pe numele debitorului Mihail Asaftei asupra încăperilor cu numerele cadastrale de la xxxxx până la xxxxx, precum și notările și alte drepturi înregistrate au fost radiate din Registrul bunurilor imobile. Totodată, a fost înregistrat dreptul de proprietate pe numele debitorului Mihail Asaftei asupra încăperilor cu numerele cadastrale de la xxxxx până la xxxxx, cu transcrierea inclusiv a notărilor și altor drepturi înregistrate pe bunurile imobile anterioare, cu excepția procesului-verbal de sechestrul nr. 069-226R/19 din 21 noiembrie 2019, în care expres au fost indicate

bunurile imobile sechestrate”. În răspunsul nr. 11-34/6831/2021 din 23 martie 2021, s-a mai indicat: „...ne exprimăm regretul pentru inconveniențele create. Menționăm că, explicații pe cazul dat de la registrator nu au putut fi luate, or, acesta se află în concediu pentru îngrijirea copilului. Totodată, recomandăm aplicarea sechestrului deja pe bunurile imobile înscrise pe numele debitorului în rezultatul încheierii contractului de societate civilă nr. 2618 din 05 mai 2020”.

Având în vedere faptul că, în rezultatul parcurgerii etapei judiciare a procesului civil, a obținut un titlu executoriu, prin intermediul căruia ar urma să-și execute real și efectiv hotărârea, reclamantul a constatat că, după 5 ani de când a fost inițiată procedura de executare, statul prin intermediul organelor sale nu este capabil să asigure respectarea dreptului la un proces echitabil în vederea executării unui act judecătoresc definitiv și irevocabil, din care face parte și dreptul la executarea hotărârii în termen rezonabil, fapt ce aduce atingeri grave implicit și dreptului la proprietate, în sensul art. 1 Protocolul adițional la CEDO.

La stabilirea mărimii reparației prejudiciului cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată urmează a ține cont de faptul că, pe parcursul a 5 ani a fost lipsit de proprietatea sa, în sensul art. 1 Protocol Adițional 1 la CEDO, în valoare de 36909 de euro și de 10530 de lei, iar la înaintarea acțiunii, având în vedere cursul valutar al BNM, ar echivala cu suma de 800000 de lei.

Pe întreaga perioadă a celor 5 ani de la intentarea procedurii de executare, a suportat toate cheltuielile aferente executării silite, după cum au fost avansate, cheltuieli ce derivă din aplicarea măsurilor de asigurare, cheltuieli aferente evaluării bunurilor pe care a fost aplicat sechestrul la data de 21 noiembrie 2019, etc., motiv pentru care a susținut că, pe lângă încălcarea dreptului de proprietate, constatat prin hotărâre judecătorească, pe întreaga perioadă a executării silite i-au fost create și cheltuieli suplimentare determinate de necesitatea avansării în procedura de executare a titlului executoriu, care, în final, să ducă la executarea hotărârii judecătorești nr. 2-1291/2015 din 21 ianuarie 2016.

Reclamantul a afirmat că, după 5 ani de la intentarea procedurii de executare, aceasta nu a ajuns la o finalitate, ceea ce în exclusivitate se impută statului, care este obligat prin organele sale să acționeze în sensul respectării drepturilor și intereselor tuturor cetățenilor aflați în posesia unui titlu executoriu. În calitatea sa de creditor, a respectat obligațiile prevăzute de Codul de Executare, în special obligația instituită prin norma de la art. 44 alin. (5) Cod de executare, iar în acest sens încălcarea termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești nr. 2-1291/15 din 21 ianuarie 2016 nu-i poate fi imputată, or, pe parcursul întregii proceduri de executare a manifestat un rol activ și responsabil. În opinia sa, evident are loc încălcarea termenului rezonabil la executarea hotărârii judecătorești, or, în speță procedura de executare durează 5 ani și încă nu a fost executată/ încetată, fiind în curs de executare din 02 martie 2016. În constatările CtEDO, se consideră a fi încălcat dreptul la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești perioada de timp mai mare de un an de zile din momentul intentării procedurii de executare.

Cu referire la prejudiciul moral, reclamantul a declarat că, suma de 90000 de lei este o satisfacție echitabilă în contul reparării prejudiciului moral cauzat, având în vedere durata excesivă a procedurii de executare și incapacitatea statului prin intermediul organelor sale de a crea premise reale și funcționale pentru executarea

unei hotărâri judecătorești. Or, are de suferit nu doar drept urmare a incapacității statului, prin intermediul organelor de executare, de a executa o hotărâre judecătorească, dar și în rezultatul acțiunilor ilegale ale persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul Agenției Servicii Publice, Departamentul cadastru, care în mod ilicit au radiat/stins sechestrul aplicat la data de 21 noiembrie 2019 de către executorul judecătoresc Dorin Jidovanu, fapte care nu doar că pun în dificultate, însă fac imposibilă executarea hotărârii judecătorești, bunurile asupra cărora a fost aplicat sechestrul, fiind înstrăinate. În acest sens, a pretins a fi îndreptățit de a solicita acordarea unui prejudiciu moral ce derivă din încălcarea vădit nejustificată a termenului rezonabil la executarea hotărârii judecătorești și respectiv a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 CEDO. De altfel, CtEDO a reținut cu titlu de principiu că, dreptul la un proces echitabil ar fi iluzoriu dacă ordinea juridică a unui stat ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă și obligatorie, să rămână inoperabilă în detrimentul unei părți a procesului (Immobiliare Saffi v. Italia, 28 iulie 1999, § 63; Șandor v România, 24 martie 2005, § 23).

Curtea Constituțională în constatările sale din hotărârea nr. 1 din 15 ianuarie 2013 a menționat că, „...prin prisma jurisprudenței Curții Europene, Curtea Constituțională observă că, de regulă, termenul de neexecutare a unei hotărâri judecătorești irevocabile ce depășește 12 luni este considerat ca fiind nerezonabil, în cauzele împotriva Republicii Moldova, în care Curtea a constatat violarea art. 1 al Protocolului nr. 1 la Convenția Europeană din motivul neexecutării unei hotărâri judecătorești, termenul de neexecutare a variat între 12 luni și 20 de zile (Deordiev și Deordiev c. Moldovei) și aproape 10 ani (Mizernaia c. Moldovei)”.

CtEDO în constatările sale a subliniat că, nerecuperarea unei datorii din cauză că, debitorul nu posedă bunuri suficiente, nu-i poate fi imputată statului pârât, decât și în măsura în care această omisiune este imputabilă autorităților naționale (Polacik v. Slovacia, 15 noiembrie 2005, § 64). La caz, neexecutarea hotărârii se datorează implicit și organelor statului, or, diminuarea patrimoniului debitorului este direct imputabilă autorităților statului, Agenția Servicii Publice, Departamentul cadastru și executorul judecătoresc Igor Doroftei, care prin acțiuni ilegale au permis, în lipsă de competență și ulterior a radiat (ilegal) sechestrul aplicat de executorul judecătoresc Dorin Jidovanu la data de 21 noiembrie 2019 pe unele bunuri ale debitorului Mihail Asaftei, fapt care contribuie nemijlocit la tergiversarea executării hotărârii judecătorești și îi afectează drepturile sale la un proces echitabil și proprietate, fapt din care deduce că statul este incapabil prin organele sale să asigure o certitudine și securitate a raporturilor juridice.

Reclamantul a susținut că, pentru neexecutarea în termen a hotărârii judecătorești, a suportat un prejudiciu material în mărime de 23009,98 de euro și de 6564,64 de lei, echivalentul dobânzii de întârziere din sumele adjudecate, pentru perioada 02 martie 2016-21 aprilie 2021, or, altă modalitate de calculare a prejudiciului material suportat pentru imposibilitatea de a se folosi de bunurile sale, decât calcularea unei dobânzi de întârziere, nu există.

Prin încheierea protocolară din 15 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu, executorul judecătoresc Dorin Jidovanu

Prin hotărârea din 06 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Evghenii

Condrea împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material, moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul Igor Coban și s-a menținut hotărârea din 06 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În consolidarea soluției, instanța de apel a menționat că, în virtutea circumstanțelor descrise, reclamantul Evghenii Condrea a pretins că, statul prin intermediul organelor sale, nu este capabil să asigure respectarea dreptului la un proces echitabil în vederea executării unui act judecătoresc definitiv și irevocabil, or, după 5 ani de când a fost inițiată procedura de executare, acesta nu a avut parte de executarea reală și efectivă a hotărârii, fapt care aduce atingeri grave implicit dreptului la proprietate, în lumina art. 1 Protocolul adițional la CEDO, motiv pentru care acesta a înaintat prezenta acțiune.

În context au fost citate prevederile art.2 alin.(1), art.4 alin.(1), (2) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, nr.87 din 21 aprilie 2011,

Reieșind din cele menționate, s-a constatat că, executorul judecătoresc Dorin Jidovanu a acționat în strictă conformitate cu prevederile legale și conform procedurii, având un rol activ în încercările de a convinge debitorul să execute hotărârea, a întreprins o multitudine de acțiuni în vederea îndeplinirii sarcinii de a contribui la realizarea drepturilor creditorului Evghenii Condrea.

Instanța de apel a reținut că, executorul judecătoresc Dorin Jidovanu în cadrul procedurii de executare a emis acte procedurale în limitele competenței prevăzute de lege; a citat, la sediul biroului său și la locul efectuării actelor de executare debitorul; a solicitat din partea autorităților publice și instituțiilor deținătoare de registre de stat și de informații relevante pentru procedura de executare informație care ar permite identificarea debitorului și a patrimoniului său; a solicitat instituției bancare informații despre soldul sumei din contul debitorului; a obligat instituțiile bancare să îl informeze despre deschiderea în viitor a unor conturi bancare de către debitor; a identificat bunurile debitorului; a aplicat sechestru pe bunurile imobile ale debitorului; a demarat procedura de urmărire a bunurilor debitorului; a sesizat autoritățile competente referitor la faptele constatate de neconformare cerințelor înaintate legal de executorul judecătoresc.

În practica CtEDO s-a statuat că, dreptul de acces la o instanță nu impune statului obligația de a lua măsuri pentru executarea fiecărei hotărâri judecătorești civile în orice fel de condiții, iar executarea cu întârziere a hotărârilor judecătorești poate fi considerată ca rezonabilă în funcție de complexitatea procedurii, atitudinea părților și a autorităților naționale implicate, precum și obiectul hotărârii judecătorești de executat.

În aceeași ordine de idei, Curtea consideră că dreptul de acces la justiție nu este absolut (cauza Golder împotriva Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord: Waite și Kennedy împotriva Germaniei) și că reclamă, prin chiar natura sa, o reglementare din partea statului. Curtea impune examinarea situației dacă aceste limite impuse nu restrâng accesul oferit individului într-o asemenea manieră încât să aducă atingere chiar substanței dreptului. O asemenea limitare nu este conformă

cu art. 6 alin. 1 din Convenție decât în măsura în care ea vizează un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

Procesul chiar fiind reglementat de principiul disponibilității, statul nu este obligat să execute din oficiu hotărârile judecătorești. Singura obligație ce revine statului conform art. 6 este aceea de a crea și de a pune la dispoziția creditorului un sistem judiciar capabil să-l ajute la executarea creanței sale și răspunderea statului conform art. 6 alin. 1 din Convenție survine atunci când autoritățile sunt obligate să acționeze în executarea unei decizii judiciare și omit să o facă.

În consecință, instanța de apel a considerat ca fiind întemeiată și legală hotărârea primei instanțe, prin care cererea de chemare în judecată a fost respinsă, or, în urma cercetării circumstanțelor cauzei în raport cu legislația în vigoare aplicabilă speței în cauză, s-a stabilit că nu a avut loc depășirea termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești.

Mai mult decât atât, prima instanță, la adoptarea raționamentului final s-a expus asupra tuturor probelor din dosar, a furnizat răspuns la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre.

Prin urmare, critica apelantului precum că prima instanța nu și-a motivat soluția emisă precum și faptul că hotărârea nu corespunde prevederilor art.241 alin. (5) Cod de procedură civilă, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată având în vedere cele menționate supra.

De asemenea, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiate și alegațiile apelantului potrivit căreia, instanța de fond a dat o apreciere eronată probelor acumulate, ori, rolul activ exercitat de instanță, în deslușirea corectă a raportului dintre părți, este evident manifestat, în condițiile analizei apărărilor exprimate pe cale incidentală, dar, în cadrul fixat de reclamant și în limitele obiectului dedus judecării.

Alte argumentele invocate de apelant în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de către instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se referă la circumstanțele, care au fost constatate și elucidate pe deplin de instanța de fond, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

În consecință, având în vedere că argumente sau dovezi noi, care au importanță pentru soluționarea cauzei, la declararea cererii de apel nu au fost indicate și nici prezentate, sub aspectul prevederilor legale sus menționate, reieșind din specificul acțiunii, instanța de apel constată că instanța de fond corect a ajuns la concluzia de respingere integrală a acțiunii civile.

La 05 septembrie 2022, prin intermediu poștei (Vol.II, f.d.10), Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul Igor Coban, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând primirea recursului spre examinare, admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a pretențiilor, compensarea cheltuielilor de judecată de către intimat.

În motivarea recursului s-a invocat în contextul prevederilor art.432 alin. (1), alin. (2) lit. c), art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, că, instanța de fond și instanța de apel au interpretat în mod eronat Legea nr. 87/2011, sub aspectul constatării încălcării termenului rezonabil la executarea hotărârii judecătorești, prin

constatările oferite concluzionând că, în lipsa vinovăției la încălcarea termenului rezonabil de executarea unei hotărâri judecătorești a executorului judecătoresc, nu ar fi în prezența unei încălcări respectivei legi și, în consecință, nu sunt încălcate nici prevederile CEDO cu privire la obligația statului de a asigura respectarea termenului rezonabil, atât în procesul de judecare, cât și în procesul de executare. Obligația de respectare a termenului rezonabil prevăzut de art. 6 § 1 din Convenție este o obligație de rezultat care incumbă statelor-părți la Convenție. Practic, controlul Curții se limitează la evaluarea unui anumit rezultat: termenul în care s-a executat hotărârea este sau nu rezonabil. În acest sens, mecanismul instituit prin Legea nr. 87/2011, urmează să se plieze constatărilor CtEDO în ceea ce privește respectarea sau nu a termenului rezonabil, nu doar în partea ce se referă la existența sau inexistența încălcării, dar și în partea ce se referă la quantumul prejudiciilor materiale și morale oferite de Curte în cauzele cu privire la încălcarea termenului rezonabil.

Drept raționament al adresării în instanța de judecată, a servit prevederile art. 20 din Constituția Republicii Moldova, potrivit căreia orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, ori dreptul la executarea unei hotărâri judecătorești constituie parte integrantă a dreptului de acces la justiție (hotărârea Curții Constituționale nr. 1 din 15 ianuarie 2013, § 60).

În aceeași ordine de idei, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a statuat că, accesul la justiție semnifică nu doar posibilitatea juridică efectivă de a se adresa unui organ de plină jurisdicție pentru soluționarea unei contestații și obținerea unei satisfacții, ci și dreptul de a cere executarea hotărârii obținute. Or, a menționat despre existența încălcării termenului rezonabil la executarea hotărârii judecătorești, care se datorează mecanismelor insuficiente instituite de stat în vederea asigurării executării unei hotărâri, în special, în cauzele în care calitatea de debitor al procedurii o are persoana fizică. Prin mecanisme insuficiente, s-a referit la legislația blândă și generalistă în domeniul executării, termenele excesive de examinare a contestațiilor, acțiunilor conexe și/sau plângerilor penale care au implicații asupra procedurii de executare, lipsa de instrumente ce ar pedepsi intentarea cu rea-credință a unor acțiuni, rea-credința autorităților statului implicate într-o măsură sau alta în procedura de executare, care într-un final fac imposibilă executarea titlului executoriu. Respectivale alegații derivă din circumstanțele reale ale cauzei, care demonstrează lipsa de mecanisme viabile ale statului de a asigura executarea unei hotărâri judecătorești în termene optime, sunt inexplicabile soluțiile adoptate la caz, or, având în vedere rolul activ în procedura menționată, neexecutarea timp de 6 ani a titlului executoriu nu face decât să confirme pretențiile din acțiunea înaintată, respectiv mecanismul prevăzut de Legea nr. 87/2011 urma să fie aplicat. Chiar și în situația în care atât creditorul, cât și executorul depun eforturi considerabile de a executa o hotărâre judecătorească pe parcursul a 6 ani, iar acest fapt nu se realizează și nu pentru că, debitorul nu ar dispune de bunuri sau mijloace financiare, este evident din motiv că, statul Republica Moldova nu a creat un sistem de executare eficient ce ar contribui la executarea într-un termen rezonabil a hotărârilor judecătorești, în special, în procedurile în care participanții sunt persoanele private.

Prezintă interes și faptul că, instanțele inferioare, în procesul de judecare a cauzei, s-au rezumat la oferirea unei aprecieri doar conduitei executorului

judecătorească în procedura căruia se află titlul executoriu nr.2-1291/2015 din 21 ianuarie 2016, în pofida faptului că, calitatea de pârât/intimat în prezenta cauză o are Ministerul Justiției al Republicii Moldova, care răspunde pentru ineficiența instituției executării în general, cât și pentru orice faptă/acțiune ilegală și inoportună a tuturor organelor statale care au incidență asupra procedurii de executare. Or, la caz, a indicat expres care sunt organele statului care duc la imposibilitatea executării titlului executoriu, implicit contribuie la încălcarea dreptului acestuia la executarea hotărârii judecătorești într-un termen rezonabil, alți executori judecătorești, Agenția Servicii Publice, procuratura, instanțele de judecată.

Deși, a fost invocată în cererea de apel, depășirea competenței de judecare a cauzei cu care a fost investit instanța de fond, însă a rămas fără o apreciere, un răspuns din partea instanței de apel. Hotărârea instanței de fond, menținută prin decizia instanței de apel nu reprezintă o soluție adecvată problemei de drept ridicate în momentul sesizării instanței de judecată prin prezenta cauză, or, a solicitat constatarea încălcării termenului rezonabil la executarea hotărârii judecătorești, cu alte cuvinte instanța de judecată urma să ofere o apreciere faptului dacă 6 ani de la demararea procedurii de executare, reprezintă o încălcare a dreptului la executare în termen rezonabil a unei hotărâri judecătorești sau nu și în niciun caz nu poate aprecia legalitatea sau ilegalitatea acțiunilor realizate de autoritățile statului implicate în procedura de executare.

Instanțele ierarhic inferioare, contrar art. 130 Cod de procedură civilă, a oferit o apreciere greșită probelor prezentate, care în mod evident nu s-a bazat pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită.

Prin constatările oferite de instanțele ierarhic inferioare s-a ignorat cu desăvârșire practica CtEDO și constatările Curții Constituționale a Republicii Moldova relevante, care printre altele au fost prezentate în cererea de chemare în judecată și cărora nu li s-a oferit nicio apreciere. În cazul dedus judecății, instanțele inferioare urmau să constate că, neexecutarea hotărârii se datorează implicit și organelor statului, or, diminuarea patrimoniului debitorului este direct imputabilă autorităților statului: Agenția Servicii Publice, Departamentul cadastru și executorul judecătorească Igor Doroftei, care prin acțiuni ilegale au permis, în lipsă de competență și ulterior a radiat (ilegal) sechestrul aplicat de executorul judecătorească Dorin Jidovanu la data de 21 noiembrie 2019 pe unele bunuri ale debitorului Mihail Asaftei, fapt care contribuie nemijlocit la tergiversarea executării hotărârii judecătorești și îi afectează drepturile la un proces echitabil și proprietate.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut, cu titlu de principiu, că dreptul la un proces echitabil ar fi iluzoriu dacă ordinea juridică a unui stat ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă și obligatorie să rămână inoperabilă, în detrimentul unei părți a procesului (Immobiliare Saffi v. Italia, 28 iulie 1999, § 63; Șandor v. România, 24 martie 2005, § 23).

Copia recursului declarat, prin scrisoarea datată cu 26 septembrie 2022 (Vol.II, f.d.13) a fost expediată în adresa intimaților și a fost recepționată la 28 septembrie 2022, conform avizelor de recepție (Vol.II, f.d.15-16).

Referințe la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu au parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 24 mai 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 05 septembrie 2022, prin intermediu poștei (Vol.II, f.d.10).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale către participanții la proces la data de 05 iulie 2022, prin intermediul poștei electronice (Vol.I, f.d.240). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul Igor Coban, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul Igor Coban, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe,

suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul Igor Coban.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Evghenii Condrea, reprezentat de avocatul Igor Coban, împotriva deciziei din 24 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat